

ERA GARBÉRA

Revista entà mainatges e mainades · Núm. 59 · An 2016 · 5€

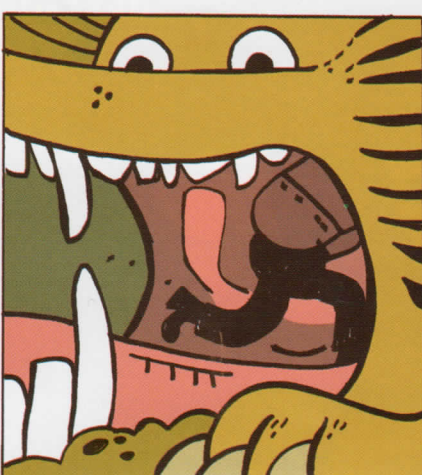
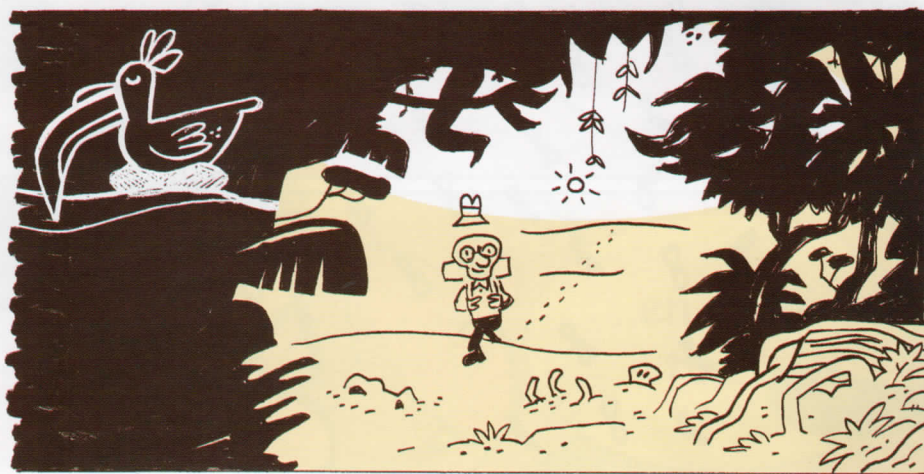
R-9495

UJAR
CEDOR

BBZ!

iaio Monet

ACO ÈRE E NON ÈRE

“Un mistèri ben docet”

Vicent Pallarés Pascual

Ère ua net de deseme. Hège un heired de mil demònis e non i auie arrés que gosèsse gèsser perque lèu corrie eth perilh que se li gelèsse eth nas.

Totòm ère en casa damb eth cauhatge alugat e sonque demorauen qu'aqueth gèu passèsse un shinhau entà poder gèsser tath carrèr.

Anna ère era botiguèra deth pòble. Damb aquera fòrta nheuada hège dies que non podie anar tara sua botiga. Ara fin eth temporau s'acabèc mès es suspreses comencèren.

En daurir era botiga vederen coma quauquarrés ac auie voludat tot. Curiosament, es sòs èren ena caisha mès es gormanderies auien desapareishut. Era se demanaue se qui auie podut èster capable de hèr tota aquera des-hèta entà préner sonque ues gormanderies!

Londeman en pòble totòm parlaue de çò qu'auie passat ena botiga d'Anna. Qui aurie podut èster capaç de des-hèir-li era unica botiga deth pòble tà minjar sonque es gormanderies? Massa qüestions tà cap de responsa.

Es dies passauen e en un pòble a on jamès passaue arren era pòur començaue a estiener-se entre era gent. Quauquarrés auie hèt tot aquerò e viuie aqui. Qui

deuie èster? Ath delà es mainatges e mainades hège ja uns dies que non podien anar a crompar gormanderies mentre era botiga non siguesse dubèrta.

Anna vedie qu'ès investigacions non auançauen e decidic que calie tornar a daurir era sua petita botiga. Es mainatges e mainades non podien demorar sense es sues lecaries. Netegèc toti es veires trencadi des pòts

de veire que i auie sostradi per tèrra e endre-
cèc tota era botiga un aute viatge.

Ara fin, Anna entrèc ena botiga e escotèc un
estonants sorrolhs.

Ath hons i auie ues caishes de gormanderies
que se botjauen soletes.

Era ère fòrça espantada.

Per darrèr, pòc a pòc, vedec coma ua coa
anaue gessent e en lheur era caisha se tro-
bèc damb ua suspresa ben agradiua.

Eth sòn gat Docet s'auie amagat laguens dera
caisha e auie eth vrente ben plen e redon
coma un balon de fotbòl. Auie minjat un
pialèr de lecaries.

Totòm sabec qu'era afeccion deth gat
peth doç auie dat un gran espant ath
pòble.

PENSEM

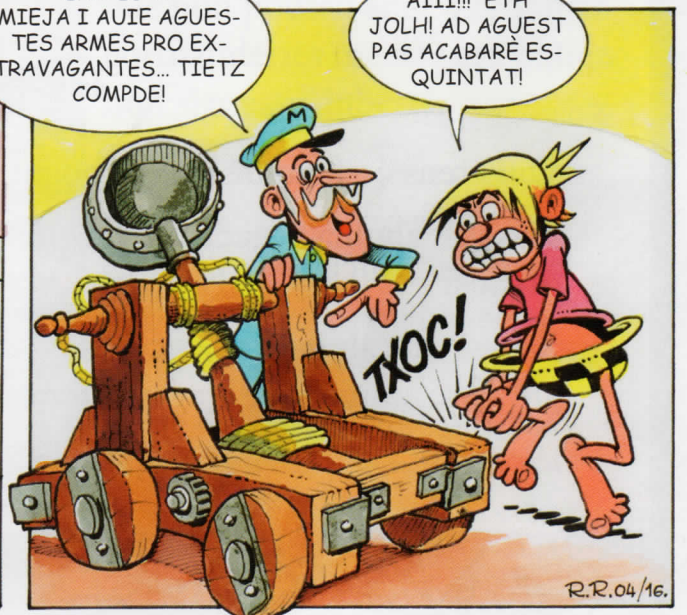
-Qui creus que també havera pogut fer una cosa semblant? Per què?

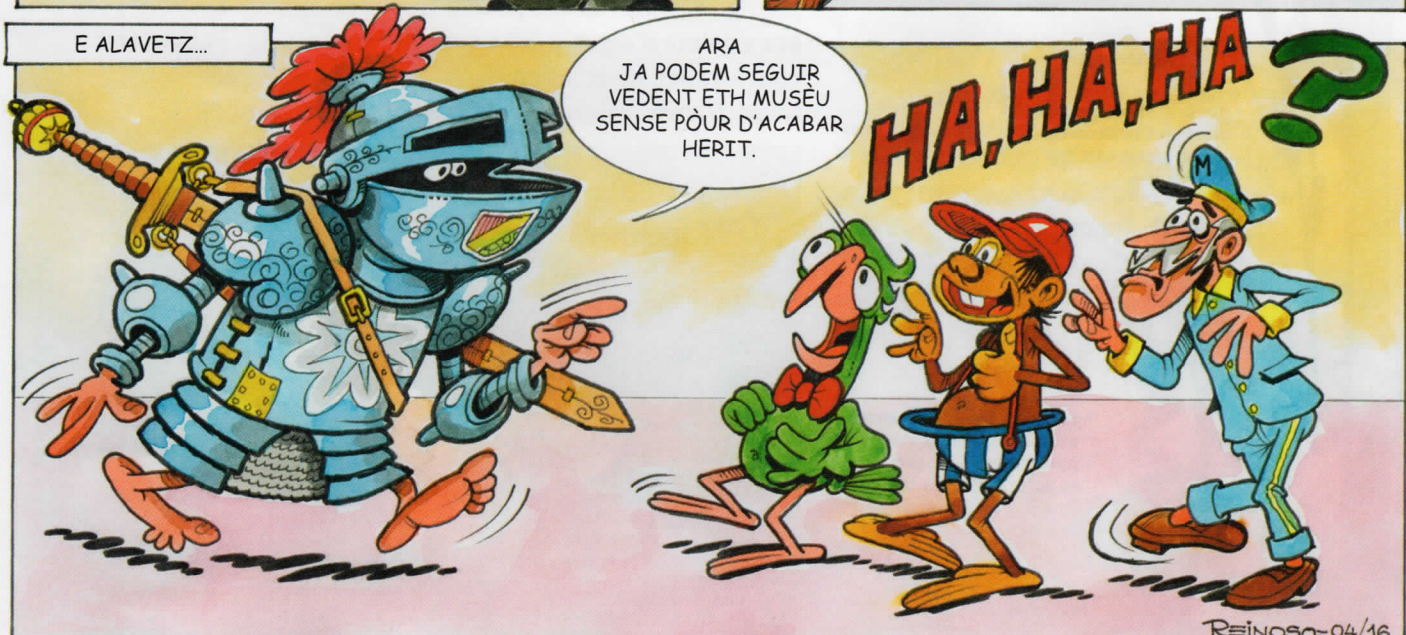
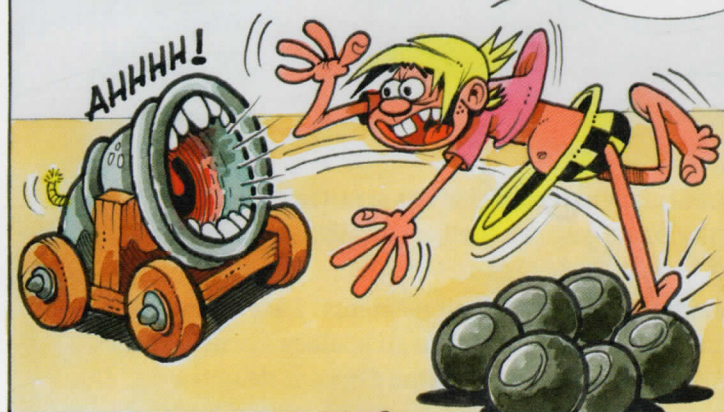
-Has vist alguna vegada un gat gros? Per què els animals no solen estar grossos?

-Sabieu que als gats els encanta posar-se dins de les caixes. Coneixeu al-
gun altre animal que li agrade fer coses semblants?

PASCALET e COMPANHIA

RAFA REINOSO.

ERA AIGUA QUE NON SE VE: ES MORARS

Enes lòcs planèrs, era aigua circule per arriuets tortuosi e amare eth terren des sòns arribatges Atau se cree un ambient aquatic nomenat **morar**, **moràs**, **moracar** o a viatges **hanhàs** (depenent dera quantitat d'aigua e hanga). En català ne diden aiguamolls. Aguesti abitats aquatics son pòc freqüents e se tròben extrèmament menaçadi a escala mondiau. Son ambients damb ua fauna e flòra fòrça sensibla a on i abonden es espècies menaçades.

Fotografia: Rafael López de Moner. Plan deth Horn ena val der arriu Unhòla

Com viuer damb era aigua en còth e pògui nutrients?

Era potja des morars tostemp ei amarada d'aigua e açò dificulte era respiracion des arraïtzes. Es plantes d'aguesti ambients an un teishut esponjós que permet era circulacion de gasi pes huelhes, arraïtzes e rizòmes.

Carex nigra

Carèx (*Carex nigra*) e talh dera arraïtz de carèx, damb espaci uets que pòrten aire

Carex davalliana
Diboishi: Toni Llobet

Esfanh (*Sphagnum*) e detalh des granes cellules mòrtas plies d'aigua (blanques) qu'asseguren qu'es cellules viues (es verdes) non se sequen.

Es morars son fòrça praubi en nutrients. Entà obtier-les, quauques plantes que i creishen an huelhes viscoses (pegoses) entà atrapar petiti insèctes e atau disposar de nutrients. Dues plantes carnívòres que podem trapar en aguesti ambients son era vrioleta d'aigua o èrba grassa e era drosèra. Podetz veir com atrapen insèctes en:

<https://www.youtube.com/watch?v=jPDy2X-sCPk>

Drosera sp. (hònt wikipedia)

Pinguicula grandiflora

Plana creada per Cristina Madruga Departament d'Agricultura, Ramaderia e Mèdi Naturau deth Conselh Generau d'Aran

Información: projècte
LIFE+NATURA LIMNOPIRINEUS
(<http://www.lifelimnopirineus.eu/ca>)

Damb era colaboracion de : Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
SECRETARIA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ.
Damb era colaboracion deth Conselh Generau d'Aran

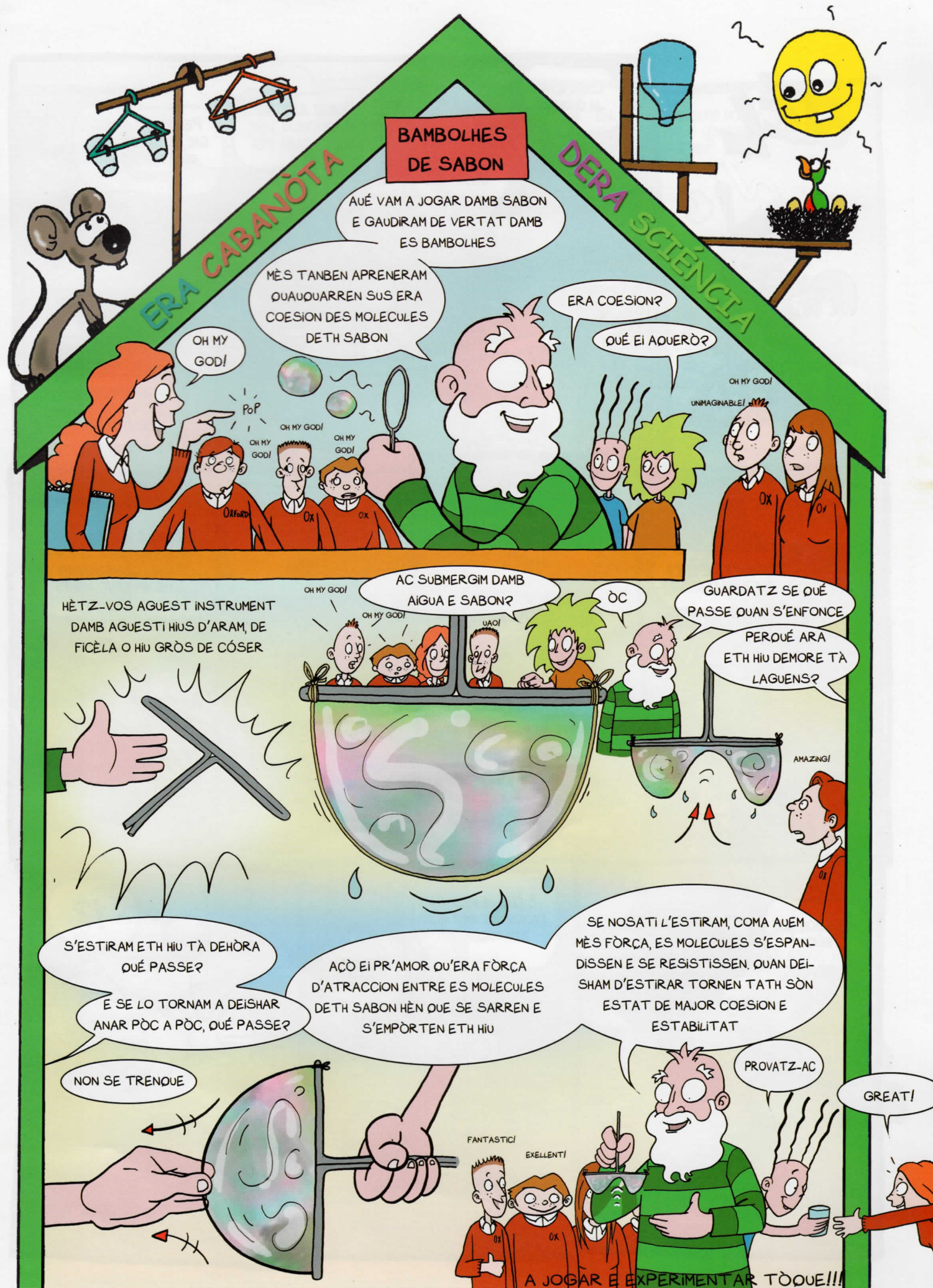
Conselh Generau d'Aran

Diputació de Lleida

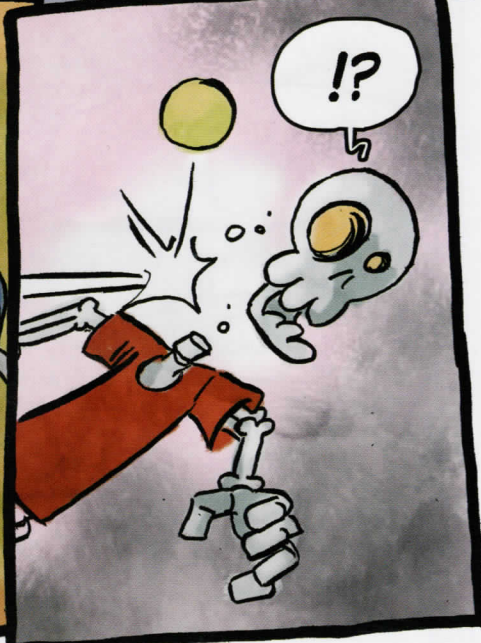
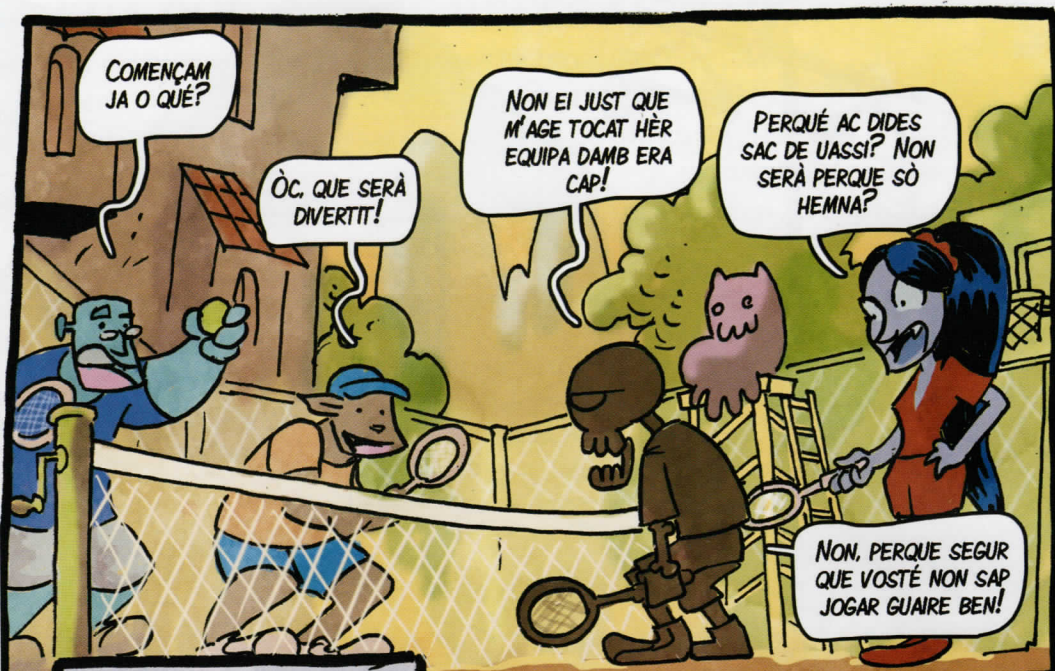

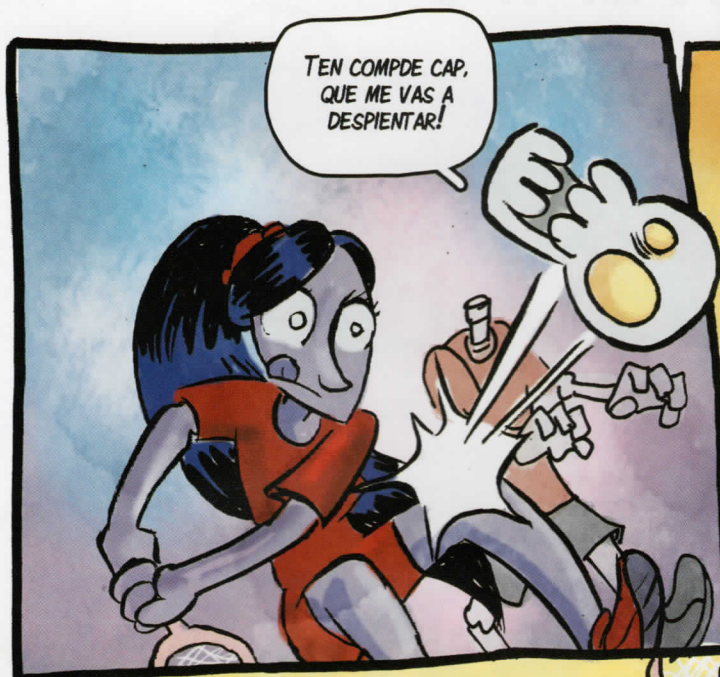
INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENC'S
Fundació Pública de la Diputació de Lleida

OTÉL MONSTER

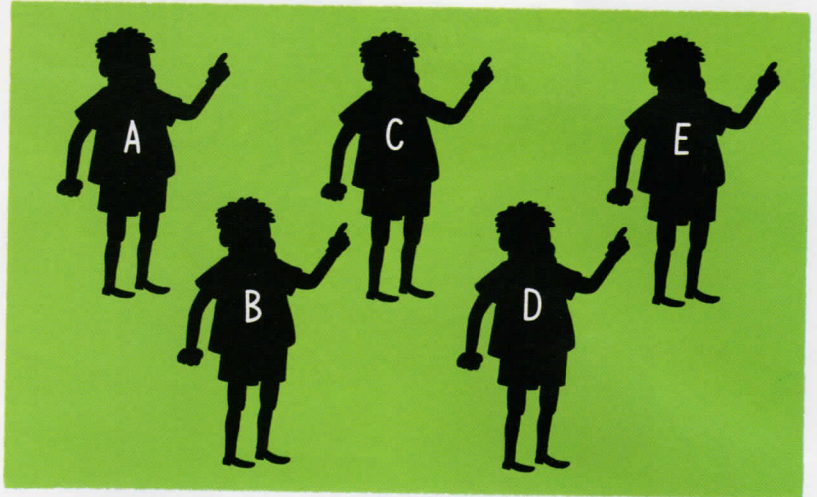
Fontolosa

PASSATEMPS

QUINA SILOETA EI
DIFERENTA?

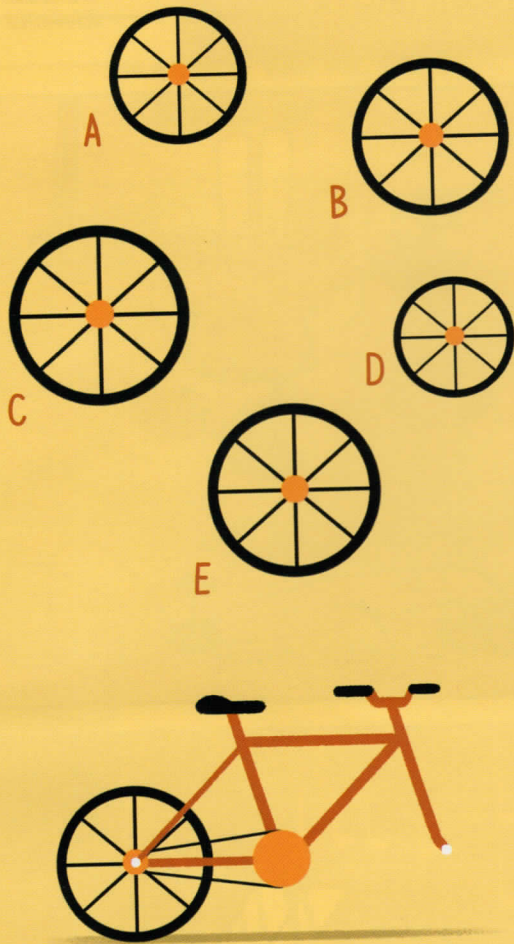
QUIN NÚMERO EI
REPETIT?

CERCA ES SÈT DIFERÈNCIES.

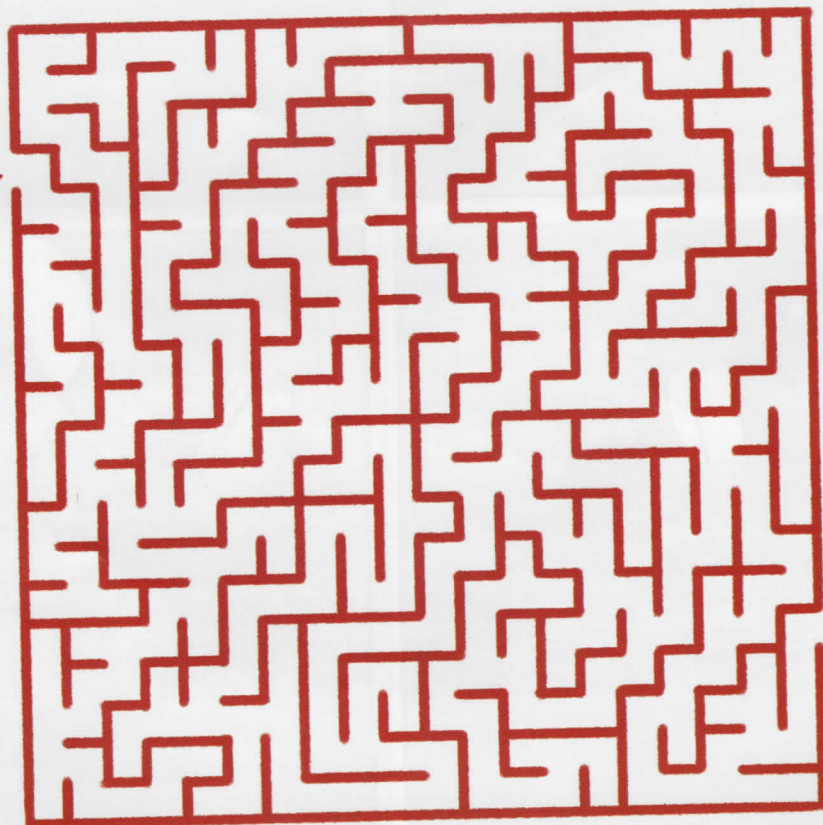

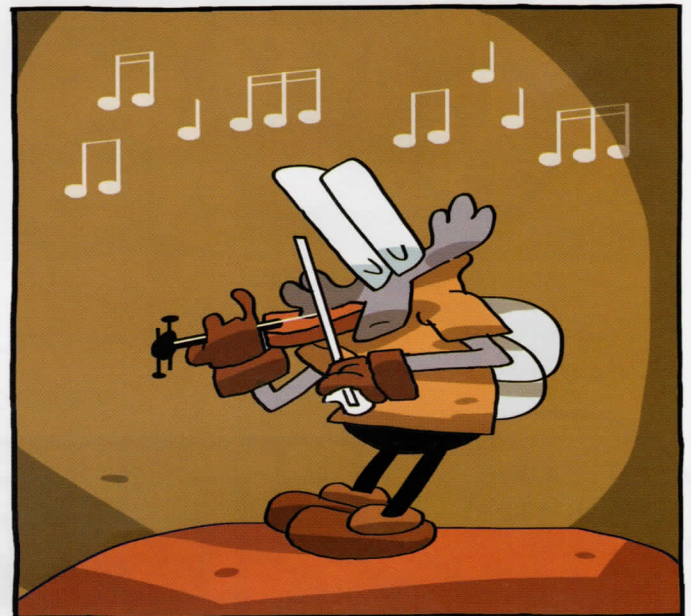
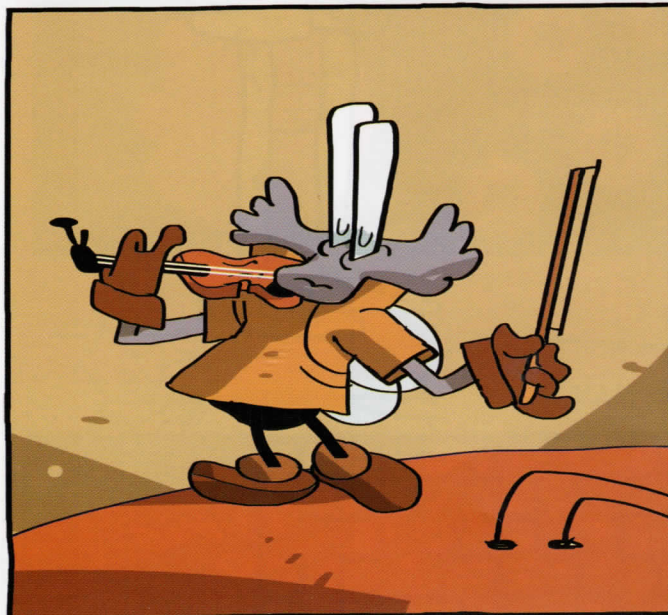
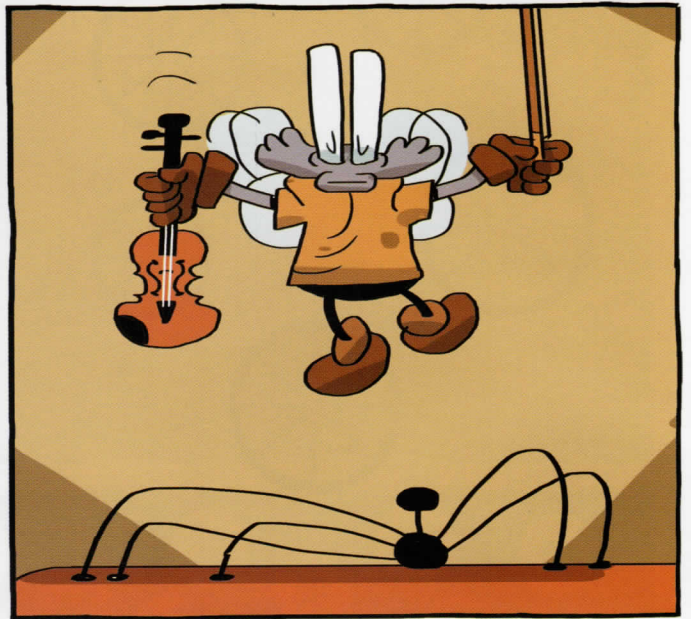
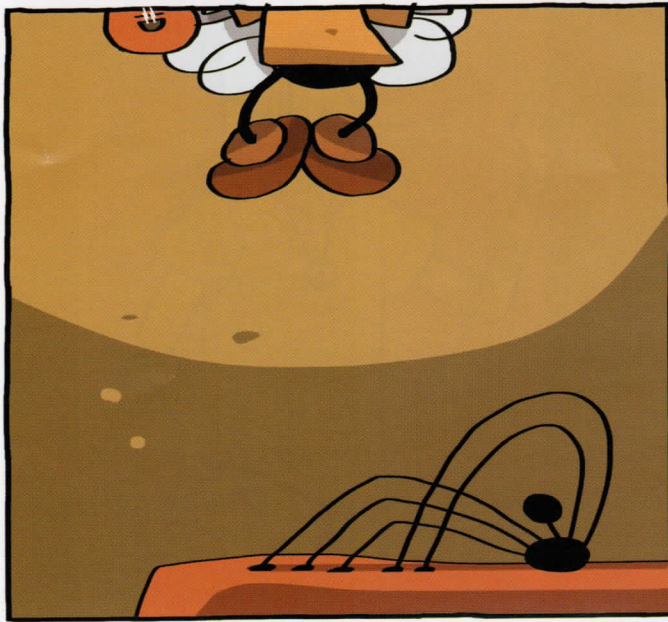
ACOLORÍS ETH PERSONATGE.

QUINA EI ERA RÒDA
QU'APERTIEN ARA BICICLETA?

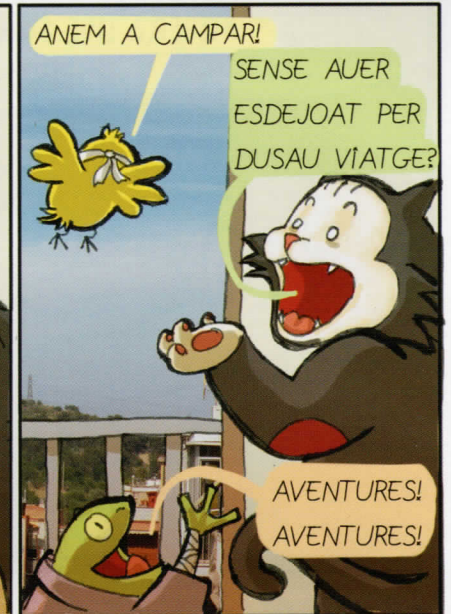
TOTI ES CAMINS
PÒRTEN TÀ ROMA?
IMPOSSIBLE.

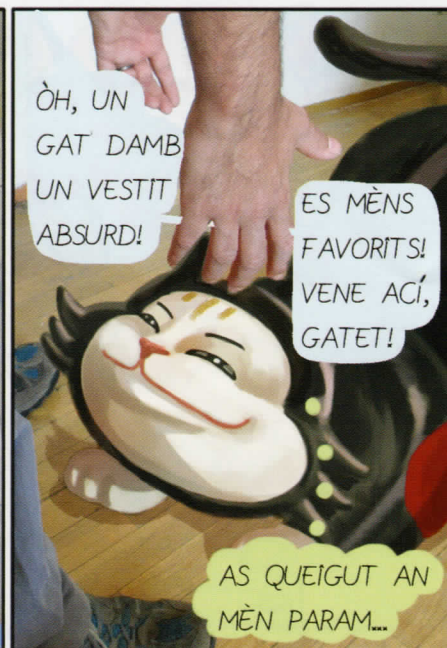

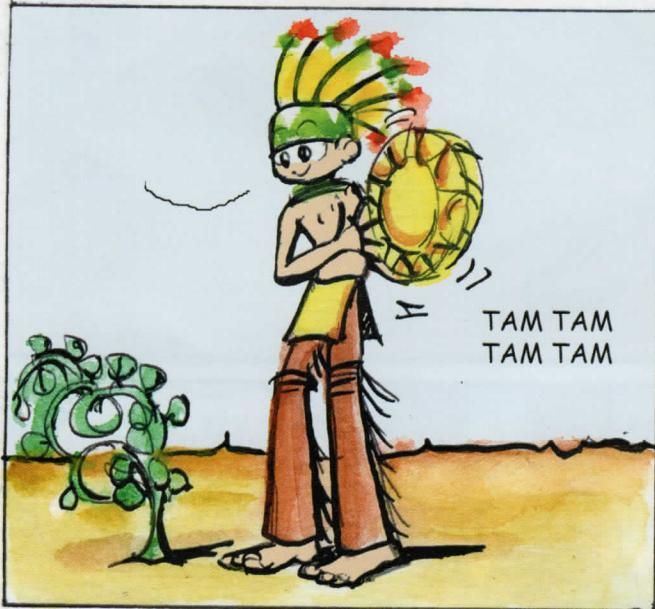
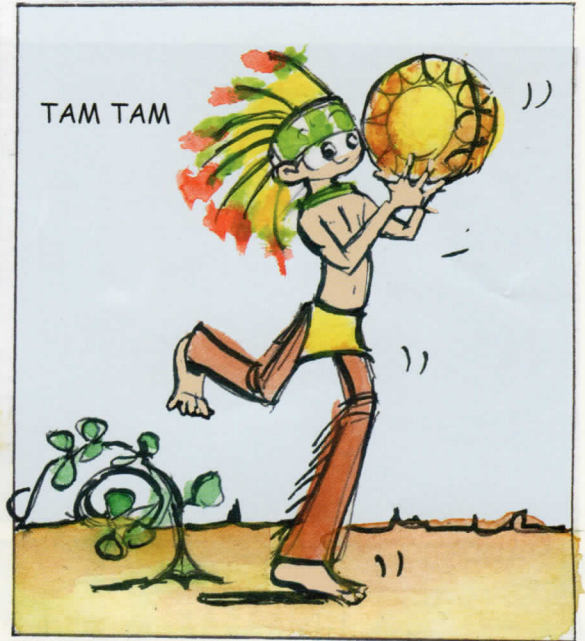

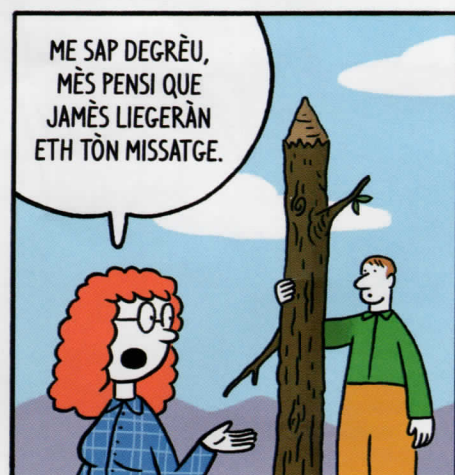
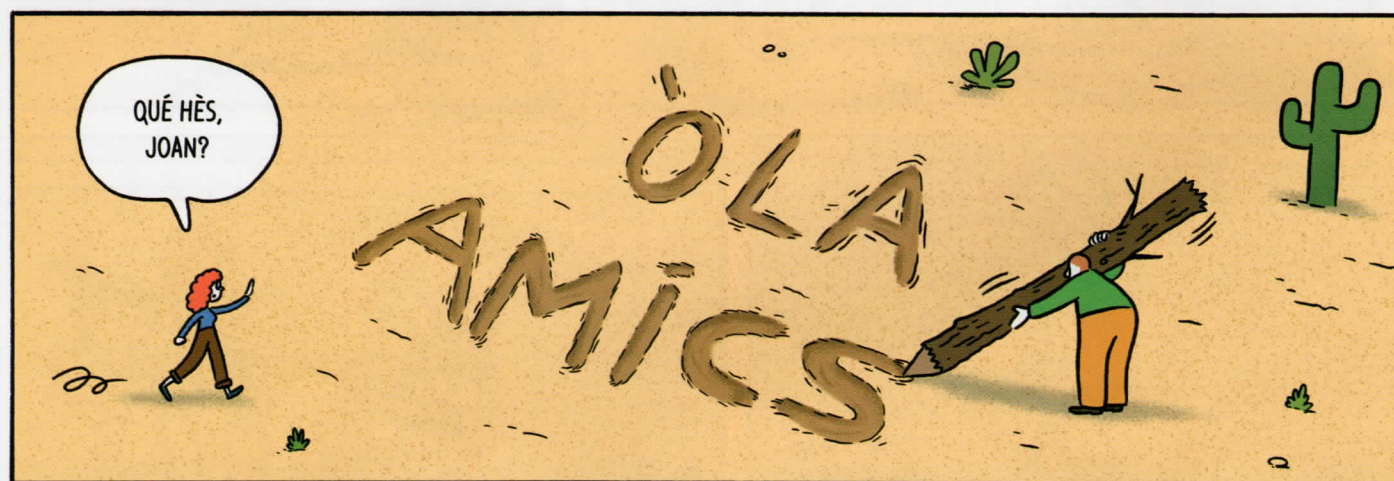
GAT NINJA e KAMIKAZE PIO

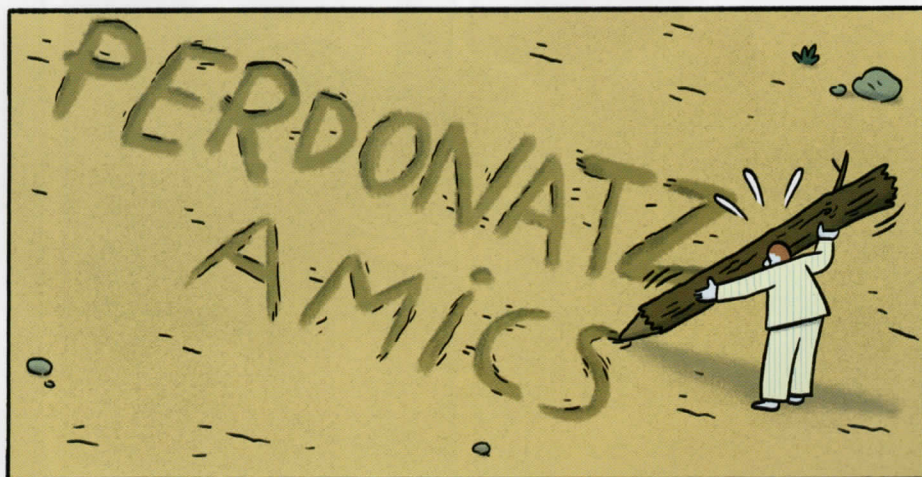
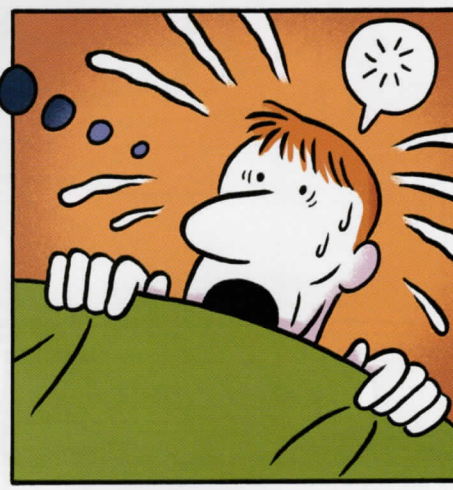

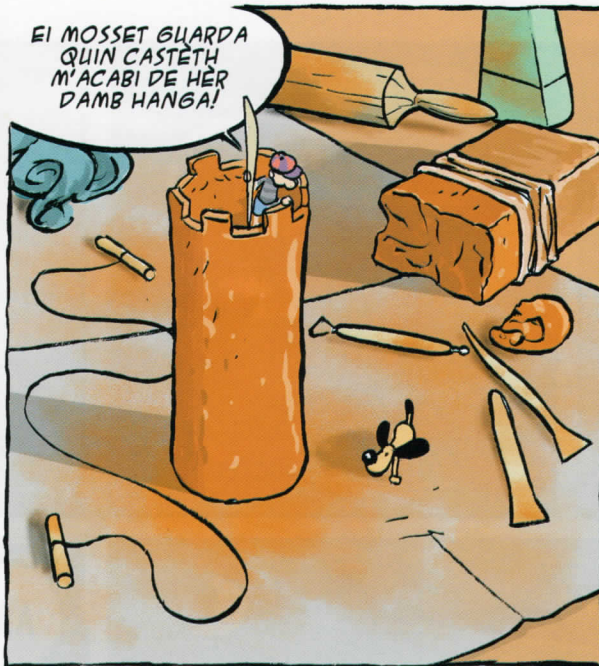

TONET E MOSSET

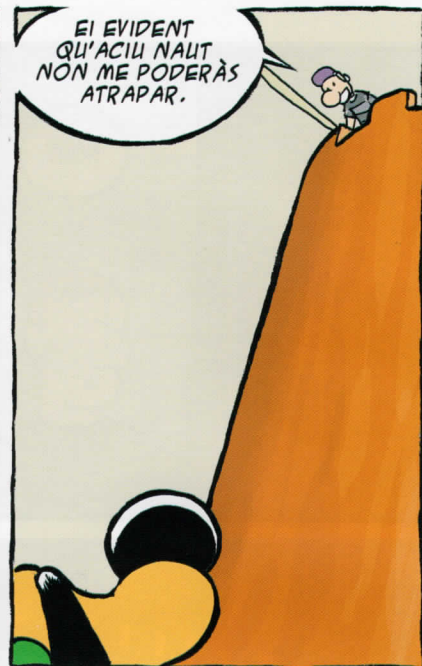

Damb era hanga.

EI MOSSET GUARDA
QUIN CASTETH
M'ACABI DE HER
DAMB HANGA!

EI EVIDENT
QU'ACIU NAUT
NON ME PODERÀS
ATRAPAR.

HE, HE, HE, MÈS
COMA TOSTEMP TU
AC SAJARÀS.

VAS A
ASSALTAR ETH
CASTETH? NON
SABI S'AS VIST
QUE DISPOSI
D'UN BASTON
TÀ REFUSAR
ATACS?

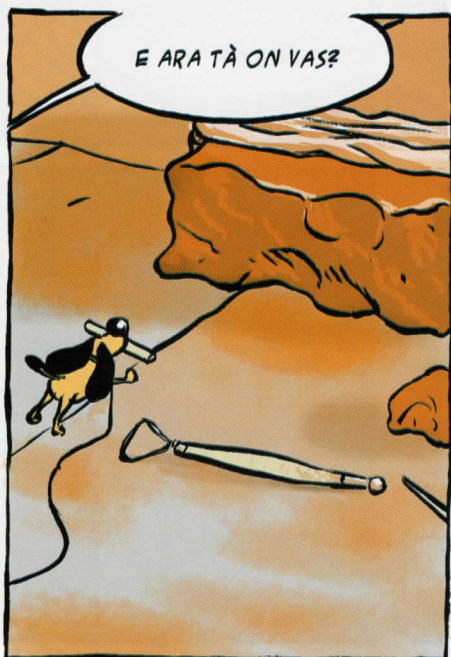

A NON? VAS A
CERCAR ETH
HIU DE
TALHAR.

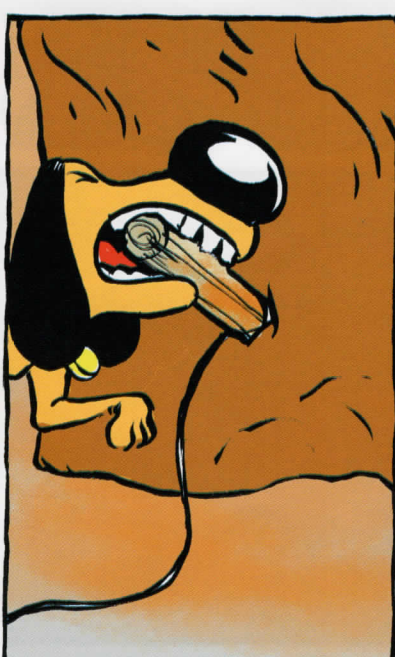
MÈS TU
SOLET NON
PODERÀS
HER-LO A
ANAR.

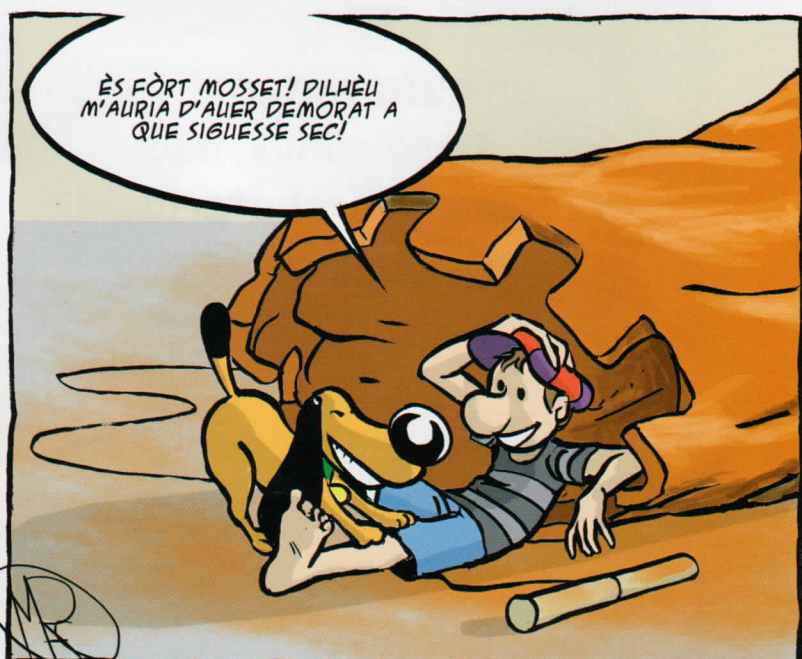
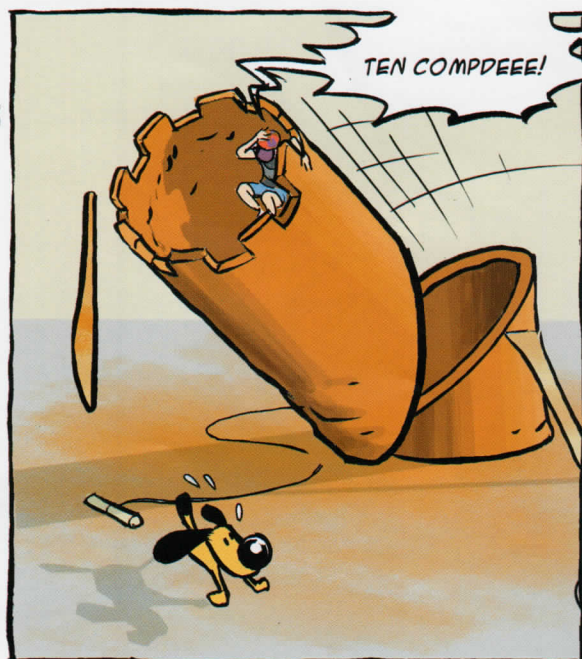
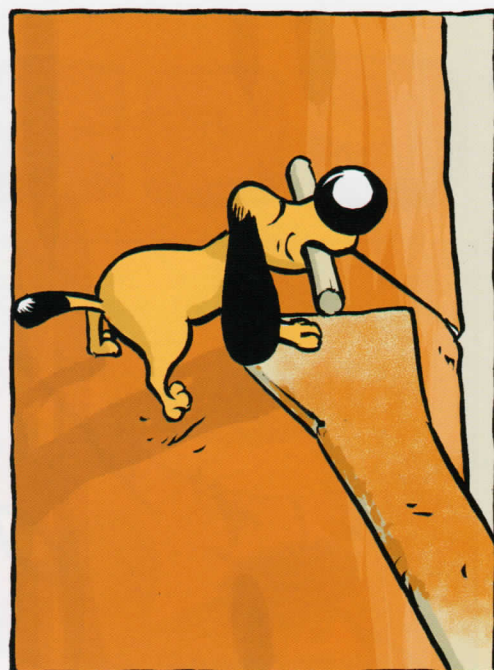
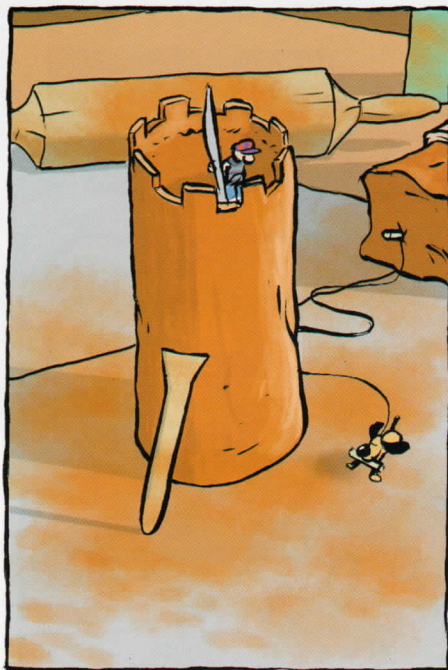

E ARA TÀ ON VAS?

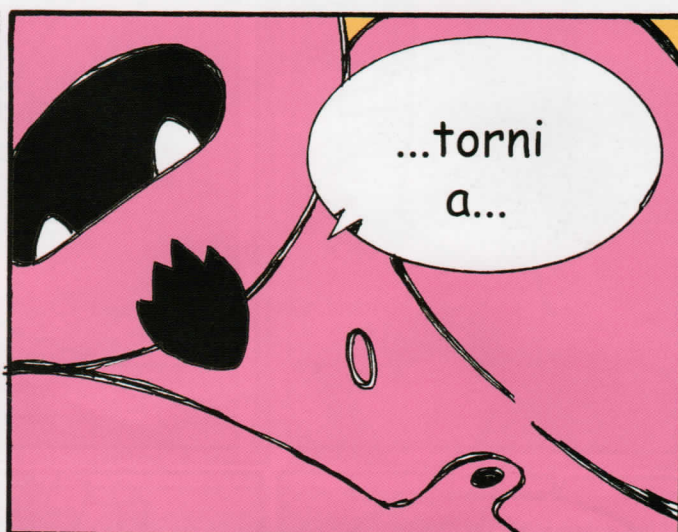
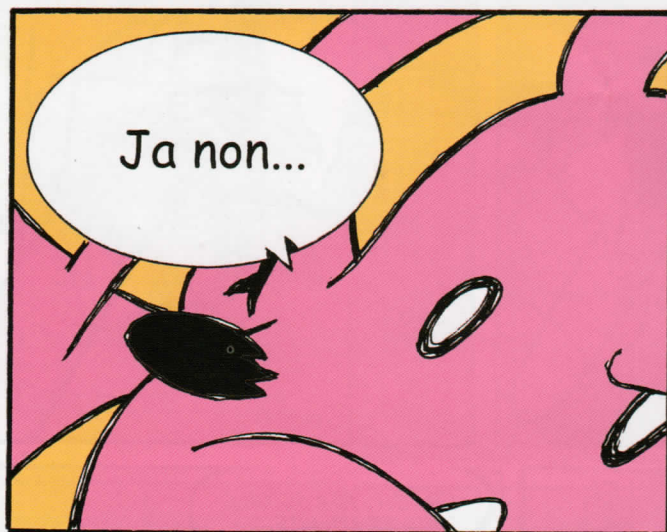

AH, JA TORNES. TU
TOSTEMP TAN CAPARRUT.

CORCELAT

Amorç